

DOKUMENT WYJAŚNIAJĄCY
do projektu nowej
Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej

1. Przedmiot zmian

Zmiany zawarte w projekcie nowej Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej („IRiESD”) obejmują w szczególności:

- 1) Aktualizację warunków formalno-prawnych zawartych w IRiESD wynikających z dokumentów wskazanych w pkt 2.
- 2) Dostosowanie IRiESD do rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 22 marca 2023 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego w szczególności w zakresie:
 - a) zasad przyłączenia do sieci OSDn,
 - b) zasad współpracy z OSD,
 - c) zasad funkcjonowania Rynku Bilansującego,
 - d) wprowadzenia postanowień odnoszących się do świadczenia usług bilansujących,
 - e) wymagań technicznych określonych dla podmiotów przyłączanych do sieci dystrybucyjnej,
 - f) parametrów jakościowych dostarczanej energii elektrycznej oraz standardów jakościowych obsługi odbiorców.
- 3) Dostosowanie zapisów dotyczących bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej wynikające ze zmiany IRiESP (np. usunięcie trybu ograniczenia poziomu napięć, aktualizacja zapisów dotyczących trybu awaryjnego i trybu automatycznego).
- 4) Wprowadzenie zapisów dotyczących redysponowania nierynkowego w odniesieniu do jednostek wytwórczych, magazynów energii elektrycznej przyłączonych do sieci OSD.
- 5) Dostosowanie IRiESD do nowych WDB w zakresie:
 - a) zmiany podstawowego okresu funkcjonującego na Rynku Bilansującym z godziny na 15-minut,
 - b) nowej struktury Rynku Bilansującego poprzez wprowadzenie nowego podmiotu jako dostawcy usług bilansujących (DUB) bez jednoczesnego obowiązku pełnienia na RB funkcji podmiotu odpowiedzialnego za bilansowanie (POB),
 - c) wprowadzenia podmiotu odpowiedzialnego za niezbilansowanie zasobów (POBz), dla których konieczne jest dostosowanie zasad funkcjonowania rynku bilansującego i detalicznego.
- 6) Zmianę IRiESD w zakresie zasad konfiguracji podmiotowej i obiektowej rynku detalicznego oraz nadawania kodów identyfikacyjnych.
- 7) Dodano ogólne zasady współpracy dotyczące usług bilansujących świadczonych przez DUB zgodnie z wymaganiami określonymi w WDB.
- 8) Zaktualizowano postanowienia IRiESD w zakresie wprowadzonej przez OSP do katalogu usług systemowych, usługi w zakresie interwencyjnej dostawy mocy czynnej (usługa IRP), która jest świadczona w postaci usługi interwencyjnej ofertowej redukcji poboru mocy przez odbiorców, zapewniającej OSP dostęp do szybkiej rezerwy interwencyjnej w zakresie zmniejszenia odbioru energii elektrycznej.
- 9) Dodanie, usunięcie bądź aktualizacja definicji i skrótów stosowanych w IRiESD wynikających z dokumentów wskazanych pkt 2.
- 10) Aktualizację usług systemowych w zakresie rezerwy interwencyjnej o dodanie nowej usługi - interwencyjnego ofertowego zwiększenia poboru mocy przez odbiorców, polegającej na zwiększeniu poboru mocy przez odbiorców na polecenie OSP (usługa IZP).

- 11) Aktualizację postanowień dotyczących obowiązków *UNI HUT S.A.* wynikających z wprowadzenia usługi, o której mowa w punkcie 10).
- 12) Aktualizację postanowień związanych z pozyskiwaniem danych pomiarowych dla ORed wynikających z wprowadzenia usługi, o której mowa w punkcie 10).
- 13) Obejmują dostosowanie Załącznika nr 4 IRiESD - „*Istotne postanowienia umów o świadczenie usług dystrybucji zawieranych ze sprzedawcami*”, w szczególności do:
 - a) wprowadzenia zmian wynikających z IRiESP-OIRE, w zakresie:
 - dodania IRiESP-OIRE jako dokumentu będącego podstawą do ustalenia i realizacji warunków GUD-K i GUD,
 - wprowadzenia obligatoryjności obowiązywania umów, o których mowa w art. 11zg ustawy Prawo energetyczne,
 - wprowadzenia OIRE jako podmiotu pośredniczącego w wymianie informacji rynku energii pomiędzy *UNI HUT S.A.* a sprzedawcami,
 - dodania systemu CSIRE, który będzie umożliwiał komunikację, o której mowa w lit. c),
 - dodania kolejnego przypadku, który będzie ograniczał lub wstrzymywał świadczenie usług dystrybucji będących przedmiotem GUD-K lub GUD, tj. niedostępności CSIRE, skutkującym brakiem możliwości przekazywania lub odbierania komunikatów zgodnie z TSKB;
 - b) wprowadzenia zmian w zakresie zasad sprzedaży rezerwowej obowiązujących od daty uruchomienia produkcyjnego CSIRE.
- 14) Doprecyzowanie zasad związanych z zawieraniem przez OSD i sprzedawcę umów GUD i GUD-K oraz zawieraniem umów z POBz zgodnych z wzorcem umowy funkcjonującej po uruchomieniu produkcyjnym CSIRE,
- 15) Doprecyzowanie zapisów związanych z wymianą informacji rynku energii, w tym ich korekty, które dotyczą okresu poprzedzającego uruchomienie produkcyjne CSIRE,
- 16) Zmianę treści IRiESD, wynikającą z Karty aktualizacji nr CC/02/2024 IRiESP-OIRE - od daty uruchomienia produkcyjnego CSIRE,
- 17) Uzupełnienie zapisów dotyczących procesu przyłączeniowego w zakresie występowania przez podmiot ubiegający się o przyłączenie z wnioskiem o zawarcie umowy o przyłączenie,
- 18) Wprowadzenie zmian w zakresie zasad zawierania umów o świadczenie usług dystrybucji dla URD, w tym URD będących członkami spółdzielni energetycznych,
- 19) Dodanie nowej definicji „uruchomienie produkcyjne CSIRE”.
- 20) Wprowadzenie do IRiESD zapisów określających bieżące uwarunkowania świadczenia usług bilansujących z wykorzystaniem zasobów (obiektów) przyłączonych do sieci dystrybucyjnej *UNI HUT S.A.* ze względu na warunki pracy sieci dystrybucyjnej oraz zasady potwierdzania spełniania tych uwarunkowań.
- 21) Wprowadzenie do IRiESD postanowień odnoszących się do:
 - a) interwencyjnej dostawy mocy czynnej - do dnia przystąpienia *UNI HUT S.A.* do CSIRE
 - b) interwencyjnej regulacji mocy biernej na polecenie *UNI HUT S.A.* - do dnia przystąpienia *UNI HUT S.A.* do CSIRE,
 - c) interwencyjnej dostawy mocy czynnej - od dnia przystąpienia *UNI HUT S.A.* do CSIRE
 - d) interwencyjnej regulacji mocy biernej na polecenie *UNI HUT S.A.* - od dnia przystąpienia *UNI HUT S.A.* do CSIRE.

Szczegółowy wykaz zmian zawiera projekt nowej IRiESD.

2. Przyczyna zmian

Zmiany zawarte w projekcie nowej IRiESD obejmują w szczególności dostosowanie:

2.1. IRiESD do:

- a) nowej Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej („IRiESP”) zatwierdzonej decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki („URE”) z dnia 19 stycznia 2024 r., znak: DRR.WRE.4320.4.2023.LK.,
- b) rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 22 marca 2023 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego (Dz. U. z 2023 r. poz. 819, z późn. zm.),
- c) nowych Warunków Dotyczących Bilansowania zatwierdzonych przez Prezesa URE decyzją nr DRR.WRE.744.17.2023.ŁW z dnia 27 września 2023 r. („WDB”),
- d) Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej zmienionej Kartą aktualizacji nr 1/CW-1/CK-1/CB-1/2024 zatwierdzonej decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki („URE”) z dnia 31 maja 2024 r., znak: DRR.WRE.4320.2.2024.AOr.

2.2. Załącznika nr 4 IRiESD - „Istotne postanowienia umów o świadczenie usług dystrybucji zawieranych ze sprzedawcami” do:

- a) IRiESP-OIRE, w części postanowień obowiązujących od daty uruchomienia produkcyjnego CSIRE
- b) Ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1681, z późn. zm.) - w zakresie art. 5ac - 5ag ustawy Prawo energetyczne obowiązujące od daty uruchomienia produkcyjnego CSIRE.

2.3. Do zmiany Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej - Sposób funkcjonowania Centralnego systemu informacji rynku energii oraz współpracy Operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego, działającego jako Operator informacji rynku energii, z Użytkownikami systemu elektroenergetycznego i innymi podmiotami zobowiązanymi lub uprawnionymi do korzystania z Centralnego systemu informacji rynku energii zawarte w Karcie aktualizacji nr CC/02/2024 IRiESP-OIRE („Karta aktualizacji nr CC/02/2024”), zatwierdzonej decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 20 września 2024 r., znak: DRR.WRE.4320.4.2024.LK.

2.4. Wynikają z woli doprecyzowania w IRiESD procesu przyłączania. W przedmiotowej karcie aktualizacji zawarto zapisy jednoznacznie wskazujące, kiedy OSDn jest zobowiązany do zawarcia umowy o przyłączenie, a kiedy ma prawo ponownie zweryfikować istnienie technicznych i ekonomicznych warunków przyłączenia.

2.5. Zmiany dostosowują IRiESD do ustawy z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1762, z późn. zm.) w zakresie określającym typy umów, które powinny być zawierane przez członków spółdzielni energetycznych.

2.6. Wprowadzono również zmianę o charakterze redakcyjnym i doprecyzującym obowiązujące postanowienia IRiESD, m.in. w zakresie wprowadzenia definicji „uruchomienie produkcyjne CSIRE” pod kątem realizacji obowiązków OSD.

2.7. Wynikają z treści opracowanych przez Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A., Warunków Dotyczących Bilansowania („WDB”), które zostały zatwierdzone przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki decyzją znak: DRR.WRE.744.17.2023.ŁW, z dnia 27 września 2023 r. wraz z późniejszymi zmianami.

2.8. Stosownie do postanowień Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 22 marca 2023 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego oraz mając na uwadze zapisy WDB, na rynku energii elektrycznej mogą funkcjonować dostawcy usług bilansujących („DUB”), którzy w ramach funkcjonowania Rynku Bilansującego mogą świadczyć na rzecz operatora systemu

przesyłowego elektroenergetycznego usługi bilansujące przez jedną lub więcej jednostek graficznych w zakresie energii bilansującej lub mocy bilansującej. Jednocześnie świadczenie przez DUB usług bilansujących może być realizowane również z wykorzystaniem obiektów (zasobów) przyłączonych do sieci dystrybucyjnej operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego.

2.9. Wynikają z zasadności wprowadzenia dla OSDnn pełniącego funkcję operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego nowych narzędzi, których wykorzystanie ma na celu zapewnienie prawidłowego funkcjonowania systemu dystrybucyjnego, zapewnienie niezawodności pracy tego systemu lub utrzymanie parametrów jakościowych energii elektrycznej. Podmiotami, które będą mogły realizować poszczególne usługi wskazane w pkt 1 powyżej, będą podmioty przyłączone do sieci dystrybucyjnej OSDnn, określone w stosownych zapisach IRiESD.

3. Planowany termin wejścia w życie zmian:

Od daty zatwierdzenia przez Zarząd *UNI HUT S.A.* nowej IRiESD, z tym zastrzeżeniem, że w zakresie:

- a) pkt 1 ppkt. 13) oraz 16) od dnia uruchomienia produkcyjnego CSIRE przez OIRE.
- b) pkt 1 ppkt 21) lit. c) i d) od dnia przystąpienia *UNI HUT S.A.* do CSIRE.

Skróty zawarte w niniejszym dokumencie mają znaczenie takie jak w IRiESD.